

"Groeikracht van de Vlaamse Economie"

Joep Konings*

Geachte Dames en Heren, Collega's, beste vrienden,

Zoals mijnheer De Bruyckere duidelijk heeft gemaakt, is de VOKA leerstoel een mooi voorbeeld van "open innovatie," een begin van een partnership, waarbij we de krachten bundelen en we ten volle de complementariteiten tussen de expertise van het VOKA kenniscentrum en de know-how omtrent regionale economische groei in VIVES wensen te ontwikkelen.

Ondernemingen zijn de motor van de economie en de taak van de overheid bestaat erin een omgeving te creëren waarin ondernemingen zich ten volle kunnen ontplooiën. De **universiteit kan daarbij een belangrijke hefboom** zijn, vemits het de leverancier is van de belangrijkste grondstof in onze Vlaamse economie, nl. human capital. Het lijkt me dan ook essentieel dat het onderzoek dat we verrichten een maatschappelijk relevante dimensie heeft en dit vergt dat **wij als economie professoren ons best laten inspireren door de ondernemingen zelf**. Daarom ben ik ervan overtuigd dat het partnership dat we vandaag starten, zal resulteren in niet alleen hoogstaande academische papers die door een kleine groep van experts worden gelezen, maar vooral zal leiden tot concrete inzichten die een leidraad en meerwaarde kunnen vormen voor het strategisch beleid van ondernemingen en de overheid. Het vertalen van fundamentele inzichten op basis van wetenschappelijk onderzoek naar bruikbare concepten voor het bedrijfsleven en de overheid staat hierbij centraal en is ook de meerwaarde die VIVES tracht te bieden. Op die manier kunnen we de kruisbestuivingen versterken tussen wetenschappers, bedrijfsleiders en de overheid. Dat

*Toespraak naar aanleiding van de inhuldiging van de VOKA leerstoel op 12 mei 2011.

is het model van de *Universiteit van de Toekomst* en met de VOKA leerstoel zetten we een eerste stap in die richting.

Sta me toe om even in te gaan op **enkele concrete thema's** die we hopen te bestuderen in de context van de VOKA leerstoel "Groeikracht van de Vlaamse Economie." Ons werk gaat uit van drie regulariteiten die niet alleen de Vlaamse economie kenmerken:

- (i) Ondernemingen zijn **regionaal geclustered**
- (ii) De globale economische crisis heeft de **transformatie** van onze economie, en dan in het bijzonder de industrie, versneld
- (iii) Slechts een **kleine groep van (grote) ondernemingen is verantwoordelijk voor het creëren van de meeste toegevoegde waarde**. In de meeste sectoren wordt 80% van de toegevoegde waarde geproduceerd door slechts 15% van alle ondernemingen en 90% van de export wordt verzorgd door minder dan 10% van de exporterende ondernemingen. Het gaat dus om een select clubje; ik noem ze supersterren.

De **implicaties** hiervan voor het Vlaamse bedrijfsleven en overheidsbeleid vormt de kern van het onderzoek dat we met de leerstoel willen verrichten.

Zo las ik gisteren een interview met De Heer **De Graeve**, CEO Bekaert, waarin hij suggereerde dat er niet echt meer een toekomst is voor de Vlaamse industrie en ook Bekaert wel eens zou kunnen verhuizen. Dit moet ons zorgen baren, want recent onderzoek toont aan dat **Onderzoek en Ontwikkeling (O&O) de industrie volgt**. Met andere woorden, als de industrie vertrekt zal ook O&O vertrekken. Betekent dit dat we kost wat kost moeten vasthouden aan bepaalde sectoren of ondernemingen? Uiteraard niet, **onze toekomst bestaat niet in het produceren van vlasscharen, T-shirts en sokken. Ondernemingen en sectoren transformeren continu en hierin verschillen vele ondernemingen onderling, ondernemingen zijn zeer heterogeen**. Zoals ik reeds aanhaalde is er een kleine, maar belangrijke groep van grote ondernemingen, die het meest productief is, die het meeste van de export voor hun rekening neemt, die veel jobs creëren. Het zijn de supersterren van de ondernemingen,

een klein clubje dat verantwoordelijk is voor heel wat welvaartcreatie in Vlaanderen. De vraag is dus **hoe maken we van jonge, KMO's supersterren?** Het onderzoek dat we wensen te verrichten met de VOKA leerstoel zal op dergelijke vragen inzoemen zodat we een antwoord kunnen bieden op de veranderingen die op ons afkomen.

Ik kijk uit om **samen met de collega's in VIVES, zoals collega's Filip Abraham, Erik Buyst en Luc Sels, en de collega's van het kenniscentrum VOKA, zoals de heren Erik Vermeulen en Jan Van Doren, een mooie samenwerking op te starten.** Het spreekt voor zich dat zonder het initiatief dat we **in 2008 hebben opgestart met het oprichten van VIVES, met de steun van de universiteit en "captains of industry" zoals onder meer De Heren Remi Vermeiren, Herman Daems, Jef Roos, Theo Peeters en Urbain Van Deurzen,** we vandaag hier niet zouden staan. Ik dank u voor het vertrouwen en u zult regelmatig van ons horen, zowel op basis van onderzoeksrapporten, als seminars en andere initiatieven. Ik dank u.

Prof. Dr. Joep Konings

Vlaams Instituut voor Economie en Management

Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen

Katholieke Universiteit Leuven

Joep.Konings@econ.kuleuven.be